

KOMMUNER GÅR FORREST I UDVIKLINGEN AF ET BEREGNINGS- REDSKAB TIL GRØNNE OMRÅDER

Fire kommuner har fulden et projektføreløb med at udvikle et redskab, der kan oversætte den rekreative værdi målt i kroner og øre for naboerne til parker og natur.

Aalborg, Høje-Taastrup, Odense og Viborg kommuner har i et udviklingsforløb med seniorforsker Toke Emil Panduro, Aarhus Universitet, i konkrete cases arbejdet med at oversætte værdien af adgang til parker og natur til den økonomiske værdi, der direkte kan indskrives i kommunernes cost-benefit-analyser.

Ideen med udviklingsforløbet er, at byplanlæggere vil kunne anvende redskabet til at synliggøre forskellige scenarier for byudvikling og finde de løsninger, der skaber mest mulig velfærd for flest mulige mennesker.

- Redskabet vil også kunne give beslutningstagere og politikere et bedre fundament til at forstå nogle af de samfundsmæssige fordele ved at bevare og investere i grønne områder, siger Toke Emil Panduro og tilføjer, at selv om redskabet er et skridt i den rigtige retning, ligger der fortsat et stort udviklings- og innovationsarbejde.

”

Ambitionen er, at redskabet skal kunne vise den økonomiske gevinst af den rekreative værdi af parker og natur.

Toke Emil Panduro

På de næste sider bringer vi tre cases fra de involverede kommuner, hvor der er lavet beregninger på konkrete projekter.

Udviklingsforløbet med kommunerne

De fire kommuner har i udviklingsforløbet arbejdet sammen for at oversætte husprismetoden til et brugbart planlægningsredskab, der kan måle den rekreative værdi af parker og natur.

Gennem et online kursusforløb, online debatter og et fysisk kursus har deltagerne haft mulighed for at diskutere og bidrage med deres viden og erfaringer. Der er blandt andet blevet drøftet, hvordan værdien af de grønne områder kan beregnes på en meningsfuld måde, og hvordan redskabet kan anvendes i praksis af planlægningsmyndighederne.

Under udviklingsforløbet har projektgruppen gennemgået en omfattende proces med at indsamle og bearbejde data, udvikle modeller og teste redskabet i praksis.

Der er gennemført en række cases, hvor husprismetoden er anvendt til at beskrive værdien af forskellige projekter, der indeholder rekreative grønne områder.

Beregningerne af den rekreative værdi af parker og natur er baseret på husprismetoden, som tidligere er anvendt både i Danmark og internationalt til at påvise, at folk er villige til at betale for at have adgang til rekreative grønne områder.

Husprismetoden

Husprismetoden er en såkaldt hedonisk værdisætningsmetode, som bruges til at analysere folks indirekte betalingsvillighed for at have adgang til grønne områder.

Når folk vælger bolig, tager de også stilling til boligens omgivelser. Nogle byrum trækker boligen op, mens andre trækker ned.

Med husprismetoden opbygges en model, der beskriver boligens pris ud fra dens karakteristika – for eksempel boligens størrelse, beliggenhed og nabolag, afstand til grønne områder, infrastruktur og indkøbsmuligheder.

Ud fra avancerede statistiske modeller kan den gennemsnitlige betalingsvillighed udregnes – eksempelvis adgang til rekreative grønne områder.

Metoderne til at beregne værdien af grønne områder er avancerede, men anvendelsen af beregningerne i konkrete cases er simpel.

Elementer i værdiberegningen af parker og natur

Når værdien af et grønt område skal beregnes, giver det kun mening at forholde sig til værdien i forbindelse med en forandring, for eksempel i forbindelse med udvikling af en ny planlægningsstrategi, et byudviklingsprojekt eller en udvidelse af en parkeringsplads.

En ny park i et område vil give stor rekreativ værdi, mens en udvidelse af en park i et byområde med mange parker skaber væsentligt mindre rekreativ værdi for byens borgere.

Værdien af grønne områder skal således betragtes i sammenhæng med den aktuelle udbudssituation og de ændringer, der foreslås.

De beregnede værdier fra husprismodellen er en model og dermed en forsimpning af virkeligheden. Modellen kan ikke fange den fulde kompleksitet, som virkeligheden repræsenterer. Modellen har dog den fordel, at værdiberegningerne kan generaliseres og give et godt overblik over rekreativ værdi i forskellige områder.

Værdien af en ændring i adgang til et rekreativt grønt område kan beregnes, hvis man kender afstanden før og efter til nærmeste grønne område, prisen på boligen og et parameter estimeret fra husprismodellen.

Læs mere om projektforløbet på universitets hjemmeside her:
projekter.au.dk/vaerdien-af-groenne-omraader/

Læs den videnskabelige rapport
"Sæt pris på parker & natur" fra
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi.

VELFÆRDSØKONOMISK VÆRDI - velfærdsøkonomisk værdi er den værdi som borgerne tilsammen opnår. Det udtrykkes i monetære termer. Med andre ord er økonomisk værdi en måling af, hvor meget en ressource eller aktivitet er værd i kroner og øre. I forbindelse med etablering af en park eller naturområde, kan redskabet beskrive den rekreative velfærdsgevinst for beboerne i naboområderne til parken eller naturarealet. Den beregnede værdi kan indgå direkte i en cost-benefit-analyse af projektet.

BUFFERAREALER - er grønne områder, der kan findes i forbindelse med infrastruktur som motorveje, større veje og jernbaner. Det kan også være ubebyggede byggegrunde, hvor der ikke er nogen overordnet intention med området. Ofte er de dækket af træer og hovedfunktionen af sådanne områder er, at reducere den negative påvirkning af støj og luftforurening, der kommer af nærliggende infrastruktur. Ligeledes indeholder industriområder ofte små områder af grønt. Disse områder består typisk af en velholdt græsplæne potentielt omgivet af træer og inviterer ikke til rekreative aktiviteter.

Kilde: Seniorforsker Toke Emil Panduro, Aarhus Universitet.